

Saksbehandler: Gunnar E. Rougnø, telefon: 33 06 78 82
Plan teknikk og miljø

Organisering av Bypakke Tønsbergregionen

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kommunestyret	19.03.2014	013/14

Rådmannens innstilling

1. Bypakke Tønsbergregionen etableres for å planlegge og anlegge et helhetlig transportsystem for Tønsbergregionen. Partene i Bypakke Tønsbergregionen er Vestfold fylkeskommune og kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Stokke.
2. Bypakke Tønsbergregionen organiseres som foreslått i saksframlegg med en egen politisk og administrativ styringsgruppe.
3. Bypakke Tønsbergregionen bes om å legge fram forslag til bompenggeordning for Bypakke Tønsbergregionen
4. Bypakke Tønsbergregionen finansieres primært gjennom bompenger, bidrag fra Vestfold fylkeskommune og Mva-kompensasjonen knyttet til investeringer i Bypakke Tønsbergregionen.
5. Bypakke Tønsbergregionen skal ha en andel som vektlegger gående, syklende og kollektiv. Denne andelen skal være minst det samme som det er lagt til grunn i KVU.
6. Bypakke Tønsbergregionen utarbeider detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingsmidlene som er forskuttert.

19.03.2014 Kommunestyret

Møtebehandling:

Fellesforslag fra Ap, V og H.:

1. Bypakke Tønsbergregionen etableres for å planlegge og anlegge et helhetlig transportsystem for Tønsbergregionen. Partene i Bypakke Tønsbergregionen er Vestfold fylkeskommune og kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Stokke.
2. Bypakke Tønsbergregionen organiseres som foreslått i saksframlegg med en egen politisk og administrativ styringsgruppe.
3. Bypakke Tønsbergregionen bes om å legge fram forslag til bompenggeordning for Bypakke Tønsbergregionen

4. Bypakke Tønsbergregionen skal ha en andel som vektlegger gående, syklende og kollektiv. Denne andelen skal være minst det samme som det er lagt til grunn i KVVU.
5. Bypakke Tønsbergregionen utarbeider detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingsmidlene som er forskuttert.

Frp fremmet følgende forslag til vedtak:

Pkt. 1, - 2, - 3, - 4 og 6 som Rådmannens innstilling.

Nytt pkt.

Pkt. 5 i rådmannens innstilling endres til:

5. Bypakke Tønsbergregionen skal ha en andel som vektlegger gående, syklende og kollektiv.
7. Det skal etableres gode innfartsveier for privatbiltrafikk til sentrum i Tønsberg knyttet til parkeringshus/plasser for å styrke Tønsberg som handelssenter.
8. Bompenggeordningen skal ikke subsidiere drift av kollektivtrafikk.
9. Firefelts vei for privattrafikk opprettholdes fra Teie veidele til Mammutkrysset.

Ved avstemming falt rådmannens innstilling enstemmig.

Fellesforslaget og forslaget fra Frp ble satt opp mot hverandre og stemt over punktvis.

Pkt. 1. enstemmig vedtatt.

Pkt. 2. enstemmig vedtatt.

Pkt. 3. enstemmig vedtatt.

Pkt. 4. settes opp mot pkt. 5 i Frp's forslag. Pkt. 4 i fellesforslaget vedtatt mot 4 stemmer (Frp).

Pkt. 5. enstemmig vedtatt.

Pkt. 7. fikk 5 stemmer (Frp+TL) mot 14

Pkt. 8. fikk 5 stemmer (Frp+V) mot 14

Pkt. 9. fikk 5 stemmer (Frp+TL) mot 14

KS-013/14 Vedtak:

1. Bypakke Tønsbergregionen etableres for å planlegge og anlegge et helhetlig transportsystem for Tønsbergregionen. Partene i Bypakke Tønsbergregionen er Vestfold fylkeskommune og kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Stokke.
2. Bypakke Tønsbergregionen organiseres som foreslått i saksframlegg med en egen politisk og administrativ styringsgruppe.
3. Bypakke Tønsbergregionen bes om å legge fram forslag til bompenggeordning for Bypakke Tønsbergregionen
4. Bypakke Tønsbergregionen skal ha en andel som vektlegger gående, syklende og kollektiv. Denne andelen skal være minst det samme som det er lagt til grunn i KVVU.
5. Bypakke Tønsbergregionen utarbeider detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingsmidlene som er forskuttert.

Oppsummering: Hensikt.

Ta stilling til etablering av prosjektorganisasjon for bypakke Tønsberg.

Fakta:

Denne saken omfatter etablering, organisering og prinsipielle føringer for innhold og finansiering av Bypakke Tønsbergregionen.

Analyse – argumentasjon

For å sikre god framdrift i arbeidet med etablering av et helhetlig transportsystem i Tønsbergregionen foreslås det å etablere organisasjonen som skal styre og gjennomføre arbeidet med bypakken.

Trykte vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
19.02.2014	AOIs5135695r0002Bypakke organsiering.pdf	153536

Utredning**Kortversjon**

KVU for transportsystemet i Tønsbergregionen er nå på høring. KVUen omfatter et helhetlig transportsystem for Tønsbergregionen, og danner grunnlaget for å kunne søke om Bypakke Tønsbergregionen.

Denne saken omfatter etablering, organisering og prinsipielle føringer for innhold og finansiering av Bypakke Tønsbergregionen.

Det er gjennomført en kartlegging av organiseringen av bypakker i Norge og foreslått en organisering tilpasset behovet i Tønsbergregionen.

Statens vegvesen har på oppdrag fra kommunene i Tønsbergregionen og Vestfold fylkeskommune utført en mulighetsstudie for finansiering av en helhetlig transportløsning for Tønsbergregionen.

Det foreslås i saken å gjøre et prinsippvedtak om finansiering av Bypakke Tønsbergregionen.

Det er lokalpolitiske ønsker om å inkludere noen flere veiltak i Bypakke Tønsbergregionen enn det som er lagt inn i KVUen. For å opprettholde en profil på Bypakke Tønsbergregionen med fokus på miljøvennlig transport som kollektiv, sykkel og gange bør andelen som avsettes til slike tiltak være minst det samme som i KVUen.

For å sikre god framdrift i arbeidet med etablering av et helhetlig transportsystem i

Tønsbergregionen foreslås det å etablere organisasjonen som skal styre og gjennomføre arbeidet med bypakken.

Innledning

Nøtterøy, Stokke, Tjøme og Tønsberg kommuner anmodet Statens vegvesen (brev datert 18.6.2009) om å gjennomføre en konseptvalgutredning av en helhetlig transportløsning for Tønsbergdistriktet. Brevet er basert på vedtak gjort i kommunene Nøtterøy (KS 5/09), Stokke(KS 08/09), Tjøme (KS 13/09) og Tønsberg (BS 031/09).

Vestfold fylkeskommune ved Hovedutvalg for samferdsel og næring fattet 2.9.2009 følgende vedtak i sak 30/09: "Vestfold fylkeskommune anmoder Statens vegvesen om å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) av en helhetlig transportløsning for Tønsbergdistriktet."

Kommunestyret i Tjøme vedtok 22.mai 2013 i KS-sak 030/13 «Folkeavstemning om helhetlig transportløsning for Tønsbergområdet» : " *Saken om helhetlig transportløsning for Tønsbergområdet skal ikke ut på folkeavstemning. Demokratisk valgte representanter i K-styret og fylkesting må forhandle frem forslag til best mulig løsning og finansieringsmodell*".

Kommunestyret i Tjøme vedtok 23. oktober 2013 i KS-sak 066/13 «Finansiering av planleggingsmidler for helhetlig transportløsning for Tønsbergområdet (bypakke)» blant annet: «5. Bruken av planleggingsmidlene fastsettes i egen sak om organiseringen av Bypakken for Tønsbergområdet og når forslag til høringsuttalelser på konseptvalgutredningen er fremlagt».

Statens vegvesen la 11.11.2013 fram forslaget til Konseptvalgutredning (KVU) for en helhetlig transportløsning for Tønsbergregionen. Den offentlige høringsfristen er satt til 1.mai.

Saken som legges fram her er en oppfølging av disse sakene og oppfølging av arbeidet med å planlegge videre arbeid med en helhetlig transportløsning for Tønsbergområdet.

Etablering og organisering av Bypakke Tønsberg

Bypakker er et samlebegrep for den aktiviteten og transportpolitikken som inngår i en bompenggeordning eller en ordning med lokal drivstoffavgift i et byområde. Fundamentet i ordningen er som regel et bompenggeopplegg, og midler fra statlige og/eller lokale myndigheter. Dagens bypakker er ofte et samarbeid for å finansiere infrastruktur generelt og drift av kollektivtransport, samt andre aktuelle miljø-, framkommelighets- og trafikksikkerhetstiltak. De er tuftet på lokale vedtak og transportbehov. Staten går inn med midler på sitt ansvarsområde, og tilsvarende gjøres fra lokale myndigheters side.

Ett av de regionale vedtak som bypakke Tønsbergregionen tuftes på er Regional plan for bærekraftig arealpolitikk som ble vedtatt med følgende samfunns mål 25. april 2013:

1. Hovedgrep: Vestfold er en bærekraftig og framgangsrik region.
2. Ikke-fornybare ressurser: Matjordarealet er økt, og de spesielle og uerstattelige verdiene i Vestfolds natur, kulturlandskap og kulturmiljøer er bevart.
3. Byer og tettsteder: Byene, tettstedene og bygdene i Vestfold er attraktive og livskraftige.
4. Næringsliv og arbeidsplasser: Vestfold er konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt, og trekker til seg kompetent arbeidskraft og nyskapende virksomheter.
5. Folkehelse: Ulikheter i folkehelse og levevilkår er redusert.
6. Transport: Transportsystemet er miljøvennlig, sikkert og effektivt.
7. Klima og energi: Vestfold er et foregangsfylke for reduserte klimautslipp og miljøvennlig energibruk.
8. Samfunnssikkerhet og beredskap: Samfunnssikkerheten i Vestfold er svært høy

Før det kan søkes om å etablere en bypakke må det gjennomføres en KVU for området som ønsker bypakken. Konseptvalgutredningen for transportsystemet i Tønsbergregionen er nå på høring og danner grunnlaget for en Bypakke Tønsbergregionen. Ett mulig neste skritt er å søke om Helhetlig bymiljøavtale.

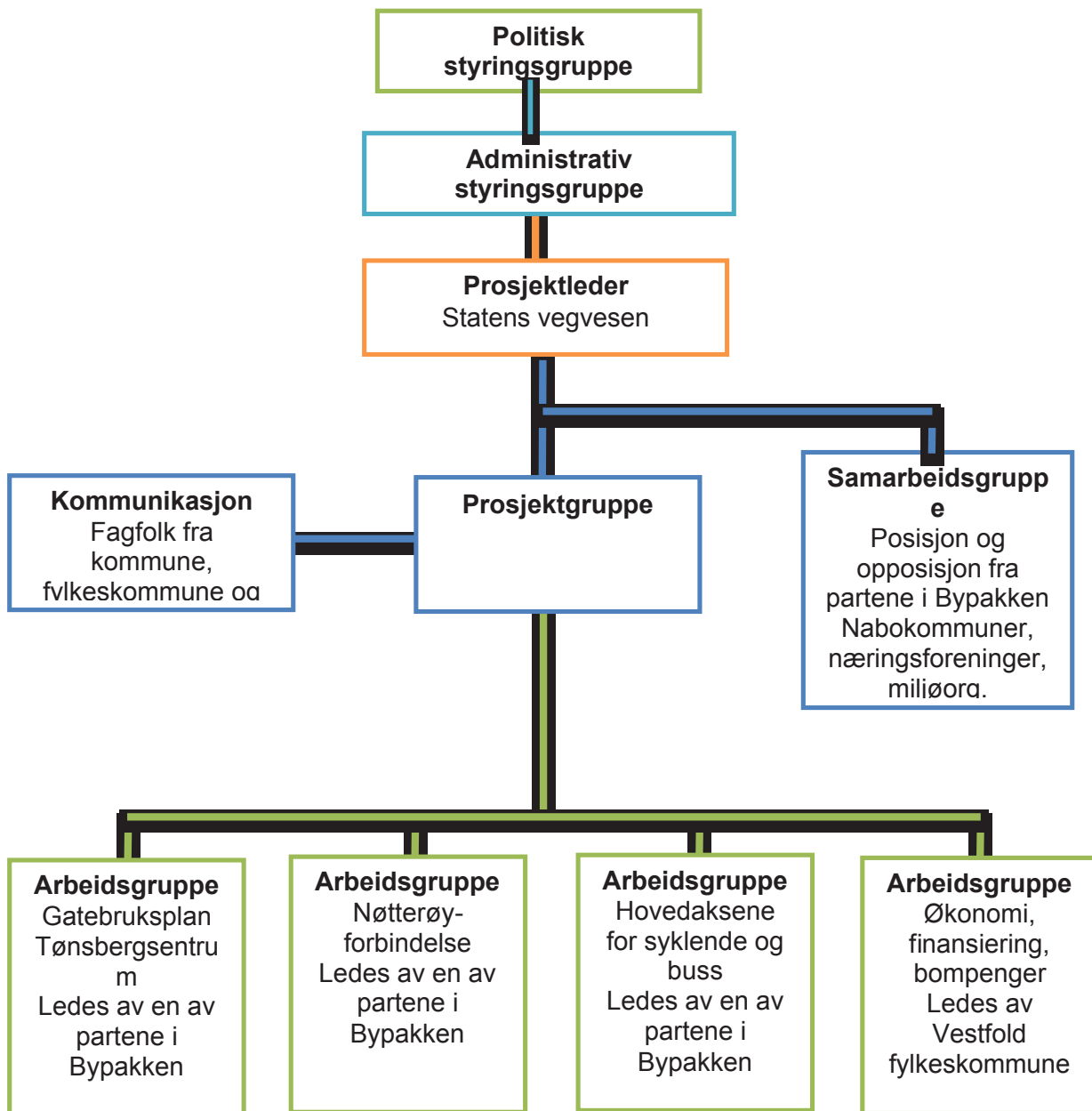
I Nasjonal transportplan 2014-2023 åpnes det for bymiljøavtaler. Under finansiering står det: «For å få gode helhetlige bymiljøavtaler er det avgjørende at staten har midler i forhandlingene med bykommunene og fylkeskommunene. Regjeringen har i denne planen lagt opp til en betydelig satsing for å løse transportutfordringene i de største byområdene. Det er derfor satt av 13,5 mrd. kr ekskl. kompensasjon for mva. til dette formålet. Bruken av disse midlene vil sees i sammenheng med bruk av belønningsmidler og inngår i framtidige helhetlige bymiljøavtaler. Bruken av midlene vil bli avklart gjennom avtaler mellom staten, fylkeskommunene og kommunene.»

For å sikre en organisering som kan fungere over tid og ivareta et behov for styringssystem knyttet til en eventuell Helhetlig bymiljøavtale må Bypakke Tønsbergregionen organiseres slik at det gir:

- Tett samarbeid mellom kommune, fylke og stat
- God forankring
- Gjennomføringsevne

Organiseringen av bypakker i byene Bodø, Buskerud, Grenland, Molde, Nedre Glomma, Trondheim, Ålesund har blitt kartlagt og er med på å danne grunnlaget for forslag til organisering av Bypakke Tønsbergregionen.

Følgende organisering foreslås:

Politisk styringsgruppe

Sammensatt med følgende: Fylkesordfører, Ordfører Tønsberg, Ordfører Nøtterøy, Ordfører Stokke, Ordfører Tjøme, Regionvegsjef Statens vegvesen, Regional plan og utviklingsdirektør Jernbaneverket, Fylkesrådmannen

Mandat: Være prosjektansvarlig (prosjekteier)

Gi samordnede anbefalinger til formelt organ (kommune-/by-styre, fylkesting og fagutvalg, Vegdirektoratet, Jernbaneverket). Ansvar for framdrift, økonomi og kommunikasjon.

Drøfter aktuelle saker før framlegging i kommunenes/ fylkeskommunens politiske organer og i staten. Avklarer mandat og økonomi for prosjekt porteføljen.

På møtene stiller også avd. direktør Vestfold Statens vegvesen, leder for administrativ styringsgruppe, prosjektleder og leder for kommunikasjon. Dette for å sikre god flyt av informasjon. Møtehyppighet: 3-4 møter pr. år

Administrativ styringsgruppe

Sammensatt med følgende: Fylkesrådmannen, Rådmann i Tønsberg, Rådmann i Nøtterøy, Rådmann i Stokke, Rådmann i Tjøme, Avd. direktør Vestfold Statens vegvesen, Leder plan og forvaltning Jernbaneverket, Fylkesmannen i Vestfold, LO og NHO

Mandat: Legge fram saker for den politiske styringsgruppa så møtene i den administrative styringsgruppa legges i forkant av den politiske styringsgruppa. Ansvar for å administrere og koordinere arbeidet med gjennomføringen av Bypakke Tønsbergregionen.

(I Plattform Vestfold sitter både fylkesmannen og partene i næringslivet, noe som oppfattes å fungere godt. Det er derfor foreslått at dette også gjøres i dette arbeidet.)

Ansvar for det faglige innholdet i sakene som blir lagt fram for den politiske styringsgruppa.

Spesielt knyttet til planlegging av arealbruk er viktig å sikre koordinering av her.

Representant for kommunikasjonsgruppe er tilstede på møter i den administrative styringsgruppa Møtehyppighet: 3-4 møter pr. år.

Prosjektleder

Mandat: Styre porteføljen av prosjekter innenfor de rammene økonomisk og i forhold til framdrift som er gjort innenfor hvert definerte fokusområde.

Prosjektgruppe

Mandat: Koordinerer arbeidsgruppene for å sikre at de bestillingene som kommer fra styringsgruppen blir gjennomført på en god måte.

Kommunikasjon:

Mandat: Gjennomfører kommunikasjon ut av prosjektorganisasjonen i tett samarbeid med prosjektgruppe. Leder av administrativ styringsgruppe, prosjektgruppe og kommunikasjonsgruppe har løpende tett kontakt.

Møtehyppighet: Etter behov.

Samarbeidsgruppe

Mandat: Samarbeidsgruppen skal sette seg inn i og drøfte sentrale problemstillinger som Bypakke avtalen vil omfatte.

Samarbeidsgruppen møtes på tvers av kommunegrensene, politiske partier og drøfter sentrale problemstillinger før formell politisk behandling i kommunene og i fylkeskommunen.

Samarbeidsgruppen skal også sikre kontinuitet over valgperioder da Bypakken vil vare over flere valgperioder.

Møtehyppighet: etter behov, antageligvis hyppig i starten og mindre jo lengre utover i prosessen Bypakken kommer.

Arbeidsgrupper

Den første arbeidsgruppen utarbeider en gatebruksplan for Tønsberg sentrum som sikrer den funksjonaliteten som er målsatt i første fase. Den andre arbeidsgruppen utarbeider

kommunedelplan (KDP) med konsekvensutredning for å avklare Nøtterøyforbindelsen med

trasevalg og type bro/ tunnel. Den skal samtidig se på landingspunktene for Nøtterøyforbindelsen

for å se hvordan de kan utvikles. Den tredje arbeidsgruppen utarbeider planer (KDP eller reguleringsplan) for hovedaksene for å etablere ekspressveg for sykkel og fri fremføring for kollektiv slik det er beskrevet i KVUen for Tønsbergregionen. Det er mulig at hver akse skal løses for seg, men det vil antageligvis være mange av de samme menneskene som skal bidra i planleggingen av alle hovedaksene. Et alternativ kan derfor være at det er en arbeidsgruppe for alle hovedaksene.

Når det gjelder arbeidet i den enkelte arbeidsgruppe kan dette gjøres av en av partene i Bypakken. Arbeidet finansieres av Bypakken. Det må derfor tidlig i prosessen avklares hvordan Bypakken finansierer nødvendig kapasitet (stillinger) i den organisasjonen som tar på seg ansvar i en eller flere arbeidsgrupper. I starten av Bypakke arbeidet vil det være naturlig å diskutere organiseringen av arbeidsgruppene og sammensetningen.

Innhold i Bypakke Tønsbergregionen

Bypakke Tønsbergregionen vil bygge på "Konsekvensutredning for transportsystemet i Tønsbergregionen" og regjeringens valg av konsept. KVUen anbefaler Ringveikonseptet med hovedelementene (i) ny fastlandsforbindelse, (ii) tiltak innen kollektiv, sykkel og gange og (iii) restriktive tiltak. Det er lokalpolitiske ønsker om å inkludere andre veiltak på Presterød, Teie, Hogsnes og Tjøme som vil øke investeringsrammen ut over de 2,3 milliarder som er angitt i KVUen.

For å opprettholde en profil på Bypakke Tønsbergregionen med fokus på miljøvennlig transport som kollektiv, sykkel og gange bør andelen som avsettes til slike tiltak økes tilsvarende. I KVUen er denne andelen ca 15 % av totalen.

Finansiering av Bypakke Tønsbergregionen

På bakgrunn av lokalpolitiske vedtak i kommunene samt i Vestfold fylkesting har Statens vegvesen gjennomført en mulighetsstudie om finansiering av et helhetlig transportsystem for Tønsbergregionen. Hensikten med mulighetsstudiet er å danne grunnlag for prinsipiell tilslutning fra berørte kommuner og Vestfold fylkeskommune til at det arbeides videre med en bompengeutredning for Bypakke Tønsbergregionen. I mulighetsstudiet er det lagt til grunn at Bypakke Tønsbergregionen finansieres primært gjennom bompenger, bidrag fra Vestfold fylkeskommune og Mva-kompensasjonen knyttet til investeringer i Bypakke Tønsbergregionen. Mulighetsstudiet beregner med visse forutsetninger bompengesatser i en Bypakke Tønsbergregionen. Hvis det innregnes 10 % rabatt for abonnementsbrikke ligger beregnet bompengesats på mellom 11,5 kr og 18 kr. avhengig av rentesats og investeringsnivå.

Bruk av planleggingsmidler

Tønsberg Hovedvegfinans AS eies av Vegfinans AS, Tønsberg-, Nøtterøy- og Tjøme kommune. Vestfold fylkeskommune stiller garanti for 50%, Tønsberg kommune for 29 %, Nøtterøy kommune for 17 % og Tjøme kommune for 4 % av midlene. Det er fattet et helt likt vedtak i kommunene og fylkestinget om garanti for totalt 10 millioner kroner i planleggingsmidler. Det vil si at det foreligger garanti/aksept fra alle eierne. Dersom det ikke skulle bli noe av bompengesaken, foreligger det dekning for hele beløpet.

De forskutterte planleggingsmidlene kan kun brukes til planlegging av tiltak som skal inngå i «Bypakke Tønsbergregionen», og i tråd med formålet for bypakka.

Det er et krav at det må foreligge godkjente reguleringsplaner for de prosjektene det søkes om å finansiere med bompenger før saken behandles av Stortinget. De forskutterte planleggingsmidlene må altså brukes for å fremskaffe nødvendige reguleringsplaner med kostnadsoverslag.

Blant de tiltakene som krever regulering i «Bypakke Tønsbergregionen» er Presterødkrysset og -bakken. Fremtidig løsning for Presterødkrysset- og bakken ligger inne i Områderegulering Kilen, vedtatt 19.06.2013

Hvis ny Nøtterøyforbindelse ender på Smørberg forutsettes det at en løsning for Hogsnesbakken ligger inne som en del av tiltakene som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse i KVUen. Reguleringsplan for Fv 303 Hogsnesbakken er under behandling. Stokke kommune sendte

reguleringsplanen til fylkesmannen i juni i fjor (17/6-2013 KS 46/2013). Endelig vedtak i Tønsberg forventes i april 2014.

Tiltak på Teie konsekvensutredes nå som en del av kommuneplanrevisjonen, men forutsettes inngå som del av Bypakke Tønsbergregionen. Det forventes at det må utarbeides reguleringsplan på for tiltak på Teie. Noen tiltak ved Teie torg og nytt kollektivfelt fra Teiehøyden til Tønsberg grense inngår i vedtatt områderegulering for Teie.

Det kan være det finnes planer i kommunene for enkelte tiltak, f.eks gang-/ sykkelveier som vil inngå i et sammenhengende nettverk, men dette må avklares nærmere i arbeidet med Bypakke Tønsbergregionen. Det er trolig ingen G/S-planer som er planlagt med standard som ekspresssykkelveg.

I alle konseptene ligger følgende aktiviteter inne og må dermed finansieres:

- Prosjektleder Bypakke Tønsbergregionen*
- Gatebruksplan for Tønsberg sentrum.
- Planer for hovedaksene for å etablere ekspressveg for sykkel og fri fremføring for kollektiv
- Planer for ny Nøtterøyforbindelse

*Prosjektleder for bypakken vil delvis finansieres over fylkeskommunens «sams vegadministrasjon».

Når det gjelder ny Nøtterøyforbindelse ligger det forskjellige løsninger inne i de forskjellige konseptene. Så fort regjeringen har avklart hvilket konsept som blir valgt kan kommunedelplan (KDP) med konsekvensutredning (KU) for å avklare Nøtterøyforbindelsen med trasevalg og valg mellom bru/tunnel starte. Det må deretter utarbeides reguleringsplan for løsningen.

Det er anledning til å bruke midler til planlegging før Stortingets tilslutning. Det forutsetter at Vegdirektoratet gir sin tilslutning til bruken av planleggingsmidlene. Etter politisk behandling, sendes saken til Vegdirektoratet.

Detaljert framdrift og kostnadsoverslag for planleggingen må etterhvert legges fram for styringsgruppa i Bypakke Tønsbergregionen.

Konklusjoner

For å sikre en rask og god framdrift er det viktig å få på plass en Bypakke organisasjon nå. Da kan arbeidet med utarbeidelse av en søknad om Bypakke gjennomføres parallelt med å få ferdigbehandlet KVUen.

Det legges opp til en organisasjon som vil kunne fungere over flere valgperioder og som vil sikre muligheten for å bruke denne organisasjonen i forbindelse med arbeidet for å komme fram til en Helhetlig bymiljøavtale.

Fylkesrådmannen løser sekretariatsfunksjonen for Bypakke Tønsbergregionen ved å bruke «sams vegadministrasjon» som er Statens vegvesen.

Det anbefales at det gjøres et prinsippvedtak om finansiering av Bypakke Tønsbergregionen og at styringsgruppen i Bypakke Tønsbergregionen gis i oppdrag å fremme forslag til bompengoordning for Bypakke Tønsbergregionen.

Tjenestemessig vurdering

Se saksutredningen.

Økonomisk vurdering

Se saksutredningen.

Miljømessig vurdering

Se saksutredningen.

Helsemessig vurdering

Se saksutredningen.

Dokumenter i saksmappen:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker
2	U	10.02.2014	Fylkesmannen i Vestfold

Tittel

Samtykke til garantistillelse for finansiering av planleggingsmidler for helhetlig transportløsning for Tønsbergområdet